

დედ-1 — მოიტათ, მოიტათ კალა

და- ჯამაგირს ვინ დატყვეს, ვინ პაპად
მთელი წლისას არ მისცეს, ოღ
მაგ- დათხოვნა კი ჩვენს ნებაზე იქ
ტნი — ბატონებო, ამჟამად
ნენ- ბა შეუძლებელია, რაზე ნა
და და ავლაგმოი ჩვენი
პრიკაშნიკები!
— რასაცვრეცელია,
მაშ- ლია! აი, ჩვენს შვეა
ბენ- ბის არაბანზიკია, აი

ქარიან დროს ფოთლების შრიას მოგაგონებდათ.

საღამოს სამუიკო და საკონცერტო განყოფილებით საზოგადოება კმაყოფილი დარჩა. მაგ. კარგათ მღეროდა სტუდენტი დ. აკოფაშვილი და ქ-ნი გასნეკაია. დ. მესხის კუბლეტებში და ლექსებში ბევრი აცინა საზოგადოება. თუმცა ამხელათ ზოგი მათგანი შაბლონური იყო, როგორც, მაგ. სოფლის პროპაგანდისტების დაკინვა. ვაშაშვიტ მრავალ ჟამიერის და სხვა ჩვენებურ სამხიარულო სიმღერების მეტი არა რა ისმოდა. სხვა რაიმე საავტორო სიტყვებს დღევანდელ გამოწვევს საკითხების გამო, აქ აღვალი არ ქონია, როგორც მაგ. ეს წინა დღეებში სდემ. სალიმოზე იყო. საზოგადოთ საღამო საშინელი და საჭიფო საღამოცაო დროს გატარებას უფრო მოგაგონებდა, ვინც იდეალებით თავმოყრილ შინაურ დარბაზობას.

შემოსავლის მხრით, უეჭველია, გამართველი გულდაწყვეტილი არ დარჩებოდნენ, რადგან მაღალ ფასიანი ბილეთები ბლომათ გაესაღებინათ.

დღევანდელ ქუთაისის საღამოს მისი ლაღებზე რელსები აუყრიათ და დღევანდელ ტელეგრაფის სვეტები. დღევანდელ ტელეგრაფის სვეტები. დღევანდელ ტელეგრაფის სვეტები. დღევანდელ ტელეგრაფის სვეტები.

დღევანდელ ტელეგრაფის სვეტები. დღევანდელ ტელეგრაფის სვეტები. დღევანდელ ტელეგრაფის სვეტები. დღევანდელ ტელეგრაფის სვეტები.

ბანიონს მხარე.

მაგალი საინო ყოველ პარტიულ და თვით მართველობის საქმეებში კარგად ვანის რაიონს, და ამნაირათ უმეტესად სამტრედიის რაიონს უბიძგა. ამ ბოლო დროს შედგებოდა: სალინომ, დი-

და იმას მღეროდნენ ამ საქმის მოგვარება. ავირჩიეთ, ავირჩიეთ! ბიურომ უნდა შევადგინოთ შეიარაღებული რაიონი თუ ინიციატორი პრიკაშიცებმა გაუცქერა და იმდენი, მივუსიოთ ჩვენი რაიონი და მოვცხოთ და მოვცხოთ კონტრში.

დასრულდა კენჭისყრით კანდიდატების არჩეულები.

ნოიფორმ! როგორ მიდის შედეგები? ეჭიბება ერთი ნაკლებათ გაბერილი წუთებელი ძალიან გაბერილი.

— არა უშვას. დემოკრატიული უშველოს ამ გაფიცვას, კი რედასი თუმანი მოგება ავტარ ნათეს.

— მე მინა ნახა რაიონი არ მომიგია და ეს როგორი მოხდა, რომ შენ მხოლოდ ხუთი თუმნით დაჯავარი მეს და ერთი დღით დუქანი დაგიკეტეს, მე კი ასი მანეთით დაჯავარი მინახდა დუქნის დაკეტა თანხით მომისაჯეს?

— შენ, ჩემო სვიმონ, როგორც კი დაიწყო, ვაჭრული ანგარიშები კიდევ გაქვს შესწავლული. ქორღუ-რადიაქ საქონელს ვიყიდი და მათგან პირწინდით დაეთრებოდა. აქვს ჩაგინეროთ. ასი ფუ-

ხაშხომ, ისრითმა და ციხის უბანმა დაადგინეს ჩამოშორებოდნენ ვანის რაიონს და შეერთებოდნენ ქუთაისს. ეს წინადადება კომიტეტმა მიიღო და ამნაირათ შედგა ახალი დიხაშხოს რაიონი, რომელშიაც შედიან ზემო აღნიშნული სოფლები, ამავდროულმა უკვე განახორცილა ის პროექტი თვითმართველობის რომელიც იყო დაბეჭდილი ჩვენი გაზეთის მეოთხე და მეხუთე ნომერში. თითო სოფელმა აარჩია ხუთ ხუთი დეპუტატი, და ამნაირათ შედგა საერთო სასოფლო საბჭო, და გაგვიგზავნა (უბრალო) მალე იქნება არჩეული. ამნაირათ ამ ახალ რაიონში საოჯოო თვითმართველობას საქმე დგება ნამდვილ ნიადაგზე. ეს ძლიერ საინა-მოქნო მოვლენაა და ვურჩევთ დანარჩენ რაიონებსაც წაბადონ დიხაშხოს რაიონს და საჩქაროთ შექმნან თავიანთი საბჭოები იმავე ნიადაგზე.

ინტელიგენცია, ბურჟუაზია და გლეხპარტია, როგორც მხარდმელი ელემენტი კავშირის დროს.

კ. კაუტსკიდან.

რამდენიმე ათეული წლის წინათ პროლეტარიატი თავის განვითარებით ისე დაბლა იდგა, რომ ზოგიერთ სოციალისტებსაც კი ეშინოდათ მისი ბურჟუაზიაზე გამარჯვების. ასე ეგონათ პროლეტარიატის გამარჯვება სრულიათ დამღუპველი იქნება კულტურისათვის. როდ-ბერტუსი 1850 წელს წერდა, რომ ხალხს საშინელი გაჭირება მოელოდა; განათლების და სინდირის რიგები სრულიათ განადგურებულ იქნებოდა ბარბაროსების ახალი თავდასხმით; ეს ბარბაროსები ამ ქ-მათ სხვა ქვეყნებიდან კი არ ილაშქრებდნენ ევროპის ხალხზე, თვით იმავე ხალხის სიღრმიდან გამოდიოდნენ და საშინელი იერიში უნდა მიეტანათ თავისავე საზოგადოებრივ წესწყობილებაზე. გერბი გეინე ამბობდა, რომ მომავალი კომუნისტებს ეკუთვნის; ამ გარემოების ფაქტით ცნობა ამ დიდებულ პოეტში საშინელი შიშს იწვევდა: იმას აშფოთებდა და აცვიფრებდა იმ ხანაზე ფიქრი, როდესაც ეს საშინ-

ლი თუმნის ალაგას ორ თუმანს. ამით მე რას ვაგებ, ზედმეტი ფული დახლიდან ხომ არსა წამივა! — აი ვაქსონე მამიშენის სული! მოგვჩვენებელი კაცი ხარ, ღმერთმა მატოს შენს დღეულათს! — გამაღობ. ნეტავი ხშირათ მოგვსწრებოდნენ ამისთანა გაფიცვას ძმო, ორასი თუმანი მომავლით და ხუთი თუმანი კი არა, ვინ პირადლი ოც თუმანს არ მოგართმევ ჯარი-მათ.

— გეუქ ალა, შენი საქმე როგორაა, ხომ კარგათ ვაჭრობ?

— როგორც იცით, ნათეს არ გყიდი და როგორი ვაჭრობა უნდა მქონდეს, მაო მაინც არა უშავს, ღმერთი მოწყალოთ.

— გავეყოლი, ძავე, გავკეთდი! რა ბრაკი, ოხერი საქონელი მეყარა, სულ მამასიახლათ გავყიდე. მუშტარს ვეუბნები: კამიტეტმა ბძანება გამო-სცა, ქაღალდის ფული არ აიღოთოთ თუ ოქროს მიამცემ, ნაკლებათ დაგიომოთ, ქაღალდის ფულში კი ვერა თქო იმათაც მეტი რა ჯანი ქონდათ, ხუროდა ვერსა იშოვებს და ორშაურთან საქონელში სულ ხუთ-ხუთი და ექვს-ექვსი შაური გადავახდევინე.

— მეც, ვმადლიარ ღმერთს, სამ-სამ მანეთიანი სულ თერთმეტ და

ნელი ხატის მდევნელები გახდებიან მდგომარეობის ბატონები. თავის და-კოყიებული ხელებით ისინი სრულიათ დაამსხვრევენ ყველა მარმარილოს ქანდაკებებს და საერთოთ ხელოვნებს საუკეთესო ნაწარმოებს. ასე ფიქრობდა გამოჩენილი პოეტი გეინე, მაგრამ როგორც ვიცით, აწაფერი ამგვარი არ მომხდარა. ცივილიზაციას სრულიათ არ მოელოდა შიში პროლეტარიატის მხრივ. წინააღმდეგ, კომუნისტები ხელოვნებისთვის და მეცნიერებისთვის ყველაზე უფრო საიმედო სიზარეს შეადგენენ: პროლეტარიატს არა ერთხელ გაულაშქრია გაბედულოთ და თავგამატებით მეცნიერების და ხელოვნების დასაცვლოთ.

ამ გარემოებამ თანდათან შეამცირა შიში პროლეტარიატის გაბატონებისადმი; ბურჟუაზიას ეგონა, რომ როგორც კი გაიმარჯვებს პროლეტარიატი მასთან ბრძოლაში, მაშინვე დაეპატრონება ის მთელი კულტურის სამეფოს, გაანადგურებს მთელ კულტურას და მის ნანგრევებზე ააშენებს ბარბაროსულ სამეფოსო, მაგრამ, როგორც ზევითა ვთქვით, ეს შიში არ გამართლდა: პროლეტარიატი არც ისეთი ბარბაროსი აღმოჩნდა, როგორც ეს ბურჟუაზიას ეგონა. ამისგანაშთ შიში თანდათან ისპობოდა და ეს გარემოება ხელს უწყობდა იმას, რომ ბურჟუაზულ ინტელიგენციის სფერაშიც მატულობდა სიმამათია პროლეტარიატისა და სოციალიზმისადმი.

როგორც პროლეტარიატი, ისე ინტელიგენცია, როგორც კლასი, შეადგენს კაპიტალისტური წარმოების განსაკუთრებულ თვისებას. ამ ღირსეულობის დროს ვაბატონებული კლასები იმდენათ არიან გატაცებული თავის საკუთარი „საქმეებით“, რომ მათ სრულიათ არ რჩებათ დრო და არც ეინტერესებათ სახელმწიფო საქმეების ყურისდება, ხელოვნებისთვის და მეცნიერებისთვის თავის შეწყუბება. გონებრივ მოღვაწეობას ისინი აბარებენ ცალკე მუშებს, რომელთაც ჯამაგირებს უნიშნავენ; ამგვარი პროფეიონალური მხატვრების, ინჟინრების, მოხელების და სხვათა რიცხვა ძალიან ჩქარა იზრდება კაპიტალისტურ საზოგადოებაში.

თორმეტ ათასათ ვიყიდე, გვარიანათ მოვიტეხე ხელი. თუ ბოლოს არ ჩამწარდა, თუ დავახურდ ვე ოქროზე. კიდევ ბევრ საინტერესო რამეს გავიცვდი სოფლაგრაზე ავან, მაა არა მცალია, შეუღამებ მოაწია და ჯოჯოხეთისაკენ მიმეჭარება. ტარტაროზს ამ სულმდევ 1905 წლის ანგარიში უნდა წარედგინოთ მარა ვიცი; ძალიან გინტერესებათ, რას მოგვიტანს მომავალი ახალი წელი წადი და მეც, სანამ დრო მექნება ვეცდები დაგვაყუფოთოთ თქვენი ცნობისმოყვარეობა. ჩემი შორს გამეჭვრეტაში, იმედა. ექვსი არ შეიტანთ, განთქმული კოდლი ნინო ჩემი შეგირდი იყო და კ. თავართქილამდესაც საკალენდრო წინასწარმეტყველებას მუდამ ექვსი რანახვადი.

აა, მომისმინეთ, მოქალაქენო და უქალაქენო! ზარბაზნების და ტყვიის მუქვე-ველობის საშინელი ქექა-ქეხილია... ქვეყანა სიხლოთაა შედებილი... ლომეული პროლეტარიატი მიდის და მიდის წინ და თავისი დაკარგებული ხელებით აგვრებს და ანადგურებს თვითმპყრობელობას ყოველთვის ნაშთი. მას უკან ჩანაჩლი მისდევნენ სხვა და სხვა პარტიები...

ყველა ესენი შედგენენ ერთ კლასს, რომელსაც ეწოდება „ინტელიგენცია“. ეს კლასი მით განიჩევა ყველა სხვა კლასებისაგან, რომ მას სრულიათ არა აქვს კლასობრივი თვითშეგნება. ინტელიგენციის თვითულ წრეს აქვს განსაკუთრებული წოდებრივი თვითშეგნება; ხშირათ ისინი გამსჭვალული არიან წოდებრივი ამაყობით. მათი ინტერესები ხშირათ სულსხვადასხვა არიან და აი ეს ინტერესების სხვადასხვაოა ვერ ქანის მათში კლასობრივ თვითშეგნებას.

ინტელიგენტი მშრომლები ეკედ-ლებიან ამა თუ იმ კლასს. ამა თუ იმ პარტიას; ისინი აძლევენ ამ თუ იმ პარტიას გონებრივ მებრძოლებს. ზოგი მათგანი იცავს გაბატონებულ კლასის ინტერესებს, რადგანაც თავის პროფესიონალური ხელობის გამო ემსახურება ბურჟუაზიას. ზოგი გაჰოდის მებრძოლათ პროლეტარიატს, საქმისთვის, რადგან მას ეს საქმე თავის საკუთარ საქმეთ მიანია. უმე-ესი ნაწილი რჩება წვრილ ბურჟუაზულ იდეის ჩარჩებში. ეს მარტომით არ აიხსნება, რომ ინტელიგენცია უმეტეს ნაწილათ გამოსულია ბურჟუაზიის წრიდან; მათი სოციალური მდგომარეობა იგეთივე გარდამავალია როგორც წვრილი ბურჟუაზიის მდგომარეობა არის. ისინი შეადგენენ გადამავალ საფეხურს ბურჟუაზიისა და პროლეტარიატს შორის. ინტელიგენციის ამ ნაწილში, გმნევა აბოლო დროს მეტი მისწრაფება და სიმამათია პროლეტარიატისა და სოციალიზმისადმი. მათ არავითარი კლასობრივი ინტერესები არ აქვთ. მაგრამ პროფესიის გამო განებრივათ მომზადებული არიან შედგენენ თვითკუთხელი შეხედულებები და ამიტომ სხვაზე უფრო ადვილად შეუძლია მიემხრონ ამა თუ იმ პარტიას მეცნიერული მოსაზრების მიხედვით. მათთვის ცხადი შეიქნა ბურჟუაზიული ეკონომიის გაკოტრება და სოციალიზმის თეორეტიული უპირატესობა.

ამასთანავე ისინი თანდათან უფრო გრძნობენ, რომ სხვა კლასები მუდამცირებენ მეცნიერებას და ხელოვნებას. ზოგ მათგანს იტაცებს სოციალ-დემოკრატიული მოძღვრების გაშლიერება, განსაკუთრებით მაშინ, როდ-

პროლეტარიატს გზა-გზა უფრო დედას და მის წითელ დროშის ქვე-დგებიან მთავრობის ჯარები...

განზე გაბერილი წყობილება კაპიტალიტები დგანან და შიშით კანკალევენ... ცალთავ მოკვეთილ თათვიან არწივისათვის ერთი ფხარი მოუტეხიათ... მას გარს ახვევია დიდავენ მისნი ერთგულნი ქეშინ-ღურნოვო იგნატიევი და კახაკები... მარა მას მაინც ეშინია ძლევაშოსიდ პროლეტარიატის, საცოდავით ფართხალებს, მაღლა აფრენა სწადიან... პროლეტარიატი არწივს უახლოვდება... ექვსი არწივს, თავი წაგდებიან ქეშინებს ქვეყნ... ვაერ გორაზე სახრიბელები და გლოუტენები... რთული და სიყვითელი და ღამ-რთზე გენერლების თავები მოგოაკს სახრიბელობაზე საცოდავით იგრიბენ და გაილივით იკლანებიან პატარა თვითმპყრობელები... თვითმპყრობელობას სიგლოთის ისპობა.

რევოლუციონრები გლეხებს მიწას და თავისუფლებას ური-გებენ... ფედერალისტები ინგლისში დაქირავებულ ჯარს მიიღოთ შუა ზღვიდან უკან აბრუნებენ: „ოღარ გვინდიათ, ფედერალი-ვიშოვეთო“. ევროპაში სოციალური რევოლუცია იწყება... რუსეთის

ენ ამ გაძლიერებას დაჩქარებულ დაკე-ტომ ახსენებენ და სოციალიზმის ინტელიგენციის თვითშეგნებას ხლა იგე-სალონს, რომ გი-სტი“ მაინც არ იყო... მოყვარე ინტელიგენცია ბურჟუაზიის ერთ ნაწილს ისეთ ნაწილს, რომე-სეთ წერს და ლაბარაკობს სახელით და არა ისეთ მელიც ასულდგმულებს ნელობს მისი მოქმედე-ბის კი აღაშინაზე ან აშა-დადარებრივ კლასზე შეი-მათი სიტყვების მათ მოქმედების მიხედვით. და დაუშვით, რომ ინტელიგენცია, რომელიც ებლა-პროლეტარიატს და ასო-მეადგენს ბურჟუაზიის რომელიც ყველაზე აბოლოისათვის და, ლაზე ნაკლებ უნდა უწინ, როდესაც სოცი-ათლებულ წრეებშიაც და სისულელეთი ითვლე-ბურჟუაზიული ელემენტები ბოლოდნენ სოციალისტურ უთუოთ უნდა გაეწყვი-თივე კავშირი ბურჟუაზულ მაშინ ვინც გადადიოდა დან სოციალიზმის მხა-ვის მეტი ჯნერგია და რე-ანური გამგედაობა იყო ღრე თვით პროლეტარია-მირტომ მაშინ სოციალი-რაობაში ყველაზე უფრო რ-რევოლუციონრურ მო-თვლებოდნენ სწორეთ ე-

ულებით აღარ ვამჩნევ-დროში არ არის საჭირო ეული ენერგია, არ არის ურჟუაზიულ სფერასთან აწყვეტა, იმისთვის, რომ ალისტის სახელი ატაროს.

არ არის გასაკვირველი, ნდელი სოციალისტების ნაწილი ვერ განთავისუ-ფლდნენ აბოვნების და გრძო-ბი ონულ ფორმებისაგან, მათა კლასის დამახასია-სებას შეადგანენ.

ილი და წელგამაგრებუ-ეტარიატიც სოციალურ-ის უფელში ეშის... იარაღს მშრომელი ებატ-კაპიტალიზმი ინგრევს, იკიალიზმი. აღარ არის და ჩგრული, აღარაა და გუყვლეფლი. ყველა ყველა კმაყოფილია. ანარ-ანც არ ისვენებენ. ჯო-მქანებით... ესცაა ანარ-ავ ზი მოცეს, მისელის-ა გამო გუგზავნო ჯოჯო-ეთას საოც და თუთხე-ე ერთი მანქანა. დიხა-მანქანებისა... გუ-გმნენ და ანადგურებენ. მისწენლ მანქანებზე თე-ეიან და თასაც ინა-ქვეყანაზე ხალის, ყვე-ნადგურებულა, სიცოცხ-ლიც აღარა...

— მერე რაღა იქნება? — შეიძლე-ბა იტოხთ. შექდევ ჯოჯოხეთიდან ამოედვიარ-მე, ბელზეული, ჩემი უმტრობი ეშ-მაკებით და ქვეყანას ვეპატრონები. უშპ თორმეტი საათი მესრულდა! გილოცავ ახალ წელს, მკითხველო, ბელზეულია.

ინტელიგენციის ბრძოლა სოციალ-დემოკრატიის პარტიის წინააღმდეგობაშია.

სიმდიდრის და იარაღის ძალის პარტიის წინააღმდეგობაშია. ინტელიგენცია კი მცირე თავის რიცხვით და სრულყოფილ არააქვს არავითარი კლასობრივი ორგანიზაცია. ერთადერთი მათგანია, რომელიც მას აქვს ბრძოლისათვის, არის რწმუნება სიტყვით წერით. მას შეუძლია ბრძოლა „საზოგადოებრივი“ და „საპარტიო“ საზოგადოებაში. ამ ბრძოლის ძალით სურს „ოთახის კლასობრივი ბრძოლა, რომელიც ეწევა პარტიისათვის. ისინი მთლიანად დამარცხდნენ სოციალ-დემოკრატიის წინააღმდეგობაში. მხოლოდ იმ აუცილებელ არსებით, რომ პარტიისათვის არ იმართება მალა არამც თუ მაშინ, როდესაც ძალის ხმარება სასურველ ზნის ვერ მიადგენს პარტიისათვის, არამედ მაშინაც კი, როდესაც ძალის ხმარება გამარჯვების იმედს იძლევა. ამიტომ ისინი ამტკიცებენ რელიგიური იდეის, ცდილობენ დემოკრატიის რევოლუციის უფარვის და გამოუსადეგრობა იმ მიზნის მისაღწევად, რომელიც პარტიისათვის მიესწავება მთელი თავისი არსებით. ისინი ცდილობენ ჩამოაშინონ რევოლუციური პარტიისათვის სოციალ-დემოკრატიის რევოლუციისათვის მათ და ამათ ხელს უწყობენ პარტიისათვის დანაწილებას და დასტყვას.

ასეთი იყო აქამდე ერთი ერთი შედეგი ინტელიგენციისა და სოციალ-დემოკრატიის მიმართ.

ბურჟუაზიის ინტელიგენციის გვერდით განაგრძობს არსებობას „ძველი საშუალო წოდება“ — „წვდამა ბურჟუაზია“. ეს საშუალო წოდება ოდესღაც შეადგენდა მთავრის სიმარცხის რევოლუციისთვის. მას წყურბლი ბრძოლა და კიდევაც შეეძლო ებრძოლა და ამტკიცებდა, ადვილად მხედრდებოდა სოციალ-დემოკრატიის წინააღმდეგობის წინააღმდეგ. ის შეადგენს უმთავრეს მებრძოლ რაზმს ბურჟუაზიის დემოკრატიისათვის. როგორც ხალხი, ისინი ინტელიგენცია სცემს წვრილი ბურჟუაზია ხშირად იმსჯელებოდა პარტიისათვის სიმბატიით, მოქმედებდა მასთან ერთად, აძლევდა მას და თავიდან აღებოდა მისგან სულიერი მატერიალური ძალის. მაგრამ, როგორც ახლანდელი ინტელიგენცია, ისე წვრილი ბურჟუაზია იმდენად დაბალია, რომელიც მოკავშირე პარტიისათვის, რადგან მას სჭირდება დამავალი საფუძვლი მყარდგომი და გაყვლილი კლასებისათვის.

როგორც მარქსი აზრობს, წვრილი ბურჟუაზია არ არის არც სრული პარტიის და არც სრული ბურჟუაზია და ამიტომ გრძნობს თავს ხან ბურჟუაზიის და ხან პარტიისათვის მიხედვით, თუ რა კარგობაშია ჩადგინილი.

არც ის ორგანიზაცია ყოფს წვრილი ბურჟუაზიის ორ ნაწილად; ზოგი მათგანი თავის თავს პარტიისათვის თვლის, ზოგი კი მის მოპირდაპირედ.

წვრილი წარმოება მიესწავება დამუშავების, მისი მოსპობა შეუძლებელია მისი წინააღმდეგობაში. მაგრამ ეს მისი დამუშავება წარმოების რიცხვის შემცირებაზე ისე ცხადია არაა, რომ როგორც საერთოთა ამ წარმოების დაცემას ემზადება. ზოგი წვრილი წარმოების პატრონი ვარდება სხელი კაპიტალის პირდაპირ სრულ დამოკიდებულებაში, ხდება სახლში უბრალო მომწოდებელი, ყველა იგი მოქირავე მუშათ, რომელიც მუშაობს არა ქარხანაში, არამედ თავის ოჯახში, მაგრამ სხვისი იარაღით, სხვისი მასალით. ზოგი მათგანი რჩება დამოუკიდებელ მწარმოებელად, როგორც მეწვრილმანე ვაჭრები, სამიკიტნების და ტრაქტორების პატრონები, მაგრამ მუშტარს პოულობენ მხოლოდ მუშებს შორის, ასე რომ მათი არსებობა დამოკიდებულია მუშების კეთილდღეობაზე და მუშების გაჭირვებაზე. წვრილი ბურჟუაზიის ეს ნაწილი თანდათან უფრო ემხრობა მებრძოლ პარტიისათვის.

სულ სხვა მდგომარეობაში არიან ის წვრილი ბურჟუაზიები, რომელიც ჯერ არ ჩადგინილია სხელი კაპიტალის კლანჭებში, მაგრამ მუდამ ელიან მის აუტანელ ბატონობას და აუცილებელ გადარჩებას; აგრეთვე ისინი, რომელიც თავის მუშტარს ეძებენ პარტიისათვის. მათ დაკარგული აქვთ იმედი, რომ თავიდან გააუმჯობესებენ თავის საქმეებს თავის საკუთარი ძალით, ყველაფერს მოელოდნენ ისინი ზევით, ვაბატონებული კლასებიდან. რადგანაც მათ თავის ყოველგვარი პროგრესი საშუალოა, ამიტომ ისინი ამ პროგრესს მტრულის თვლით უყურებენ. შრომა, თაყვანის მცემლობა და რეაქციის მომხრეობა მათ და უნებურად ხდის მათ მონარქიის, ეკლესიის და აზნაურობის ფანტიკულ დამცველებად. მაგრამ ამასთანავე ისინი რჩებიან დემოკრატებით, რადგან მხოლოდ დემოკრატიულ წყაბილებაში შეუძლიათ იქონიონ პოლიტიკური გაღწევა და ამ გზით მიიღონ სახელმწიფოსაგან საჭირო დახმარება და შემწეობა.

წვრილი ბურჟუაზიის ამნაირად გაყოფა იწვევს უმთავრესად ბურჟუაზიის დემოკრატიის დაცემას. ზოგი ამ წვრილი ბურჟუაზიიდან, ემხრობა პარტიისათვის სოციალ-დემოკრატიის, ზოგი კი რეაქციონერ დემოკრატიის რომელიც, ბრძენიანს სხვაფერად; ესენი გამოდიან როგორც ანტისემიტები, ნაციონალისტები, ქრისტიანული დემოკრატები, კონსერვატიული პარტიის წევრები და სხვა, მაგრამ ყოველთვის შეიცავენ ერთ და იმავე სოციალურ შინაარსს. რეაქციონერმა დემოკრატებმა ბევრი სოციალ-დემოკრატიისათვის უფრო თვითიდან — და ამიტომ უფრო შეხედვით ზოგიერთი იფიქრებს, რომ ის არის მხოლოდ ერთი ფორმალური, ლიბერალიზმიდან სოციალ-დემოკრატიისათვის გადასვლის. მაგრამ თუ დაუკვირდებით, ცხადია შევამჩნევთ, რომ ასეთი შეხედულება სრულიად უსაფუძვლოა. სოციალ-დემოკრატიის არა ყვეს ისეთი შეუბრალებელი მტერი როგო

რაც არის რეაქციონერი დემოკრატია სოციალ-დემოკრატიის მდამიცავს ყოველგვარ კულტურულ წინსვლას მიუხედავად იმისა ამ წინსვლას მოაქვს თუ არა პირდაპირი საარგებლობა პარტიისათვის, მისი კლასობრივი ინტერესების შეხედულებით. რეაქციონერი დემოკრატია კი თავის არსებით იძულებულია წინააღმდეგ ყოველგვარ პროგრესს მაშინაც კი, როდესაც ეს პროგრესი არაფერს არ შეიცავს ისეთს, რაც მათგანდობა პირდაპირ წვრილი ბურჟუაზიისთვის სოციალ-დემოკრატიის არის ყველაზე უფრო პროგრესული პარტია; რეაქციონერი დემოკრატია კი წარმოადგენს ყველაზე უფრო რეტროგრადულ პარტიას; ეს პარტია სხვა რეაქციონერ პარტიებთან ერთად გამსჭვალული არის მძლავრებით პროგრესისადმი და ზედკიდევ ემატება ამ მძლავრებას მისი უფრო ყველაფრის შესახებ. მათი ეწირო გონებრივი წრის გარეშე არსებობს ამას ისიც უნდა დავუმატოთ, რომ წვრილი ბურჟუაზიის არსებობა შესაძლებელია მხოლოდ იმდენად, რომ ისინი სასტიკად ყვლევენ ყოველათ უფრო ხალხის საშუალო ძალას: ქალებს და ბავშვებს. ამ პარტიის ხშირად უხდება შეტაკება სოციალ-დემოკრატიისათვის, რადგან ამ უკანასკნელს შეუძლია თავის ორგანიზაციის შემწეობით და კანონმდებლობაში მონაწილეობის მიღებით ხელი შეუშალოს ბურჟუაზიისაგან მშრომელი ხალხის ცარცაყვლეფს.

ზემოთ ნათქვამიდან ცხადია ჩანს, რომ წვრილი ბურჟუაზია, თუ სოციალ-დემოკრატიის რეგრობა, მუშების მოკავშირე და პარტიისათვის აქვს და მალე კლასებს შორის უფრო ამაღლი კი არ არის, არამედ პროლეტარიატის უბოროტესი და უსასტიკესი მტერია. კლასობრივი წინააღმდეგობის მაგიერ ჩვენ ვამჩნევთ აქ ამ წინააღმდეგობის უფრო და უფრო გამწვავებას; ეს წინააღმდეგობის გაწვავება ძალიან ჩქარა იზრდება და უკვე თვალსაჩინო ადგილს იჭერს დღევანდელ გარემოებაში. დიდი ხანი არ არის, რაც ეს წინააღმდეგობა გამოიჩინა და უკვე დაიჭირა მან საყურადღებო ადგილი კლასთა შორის ბრძოლის ისტორიაში.

რაც წვრილი ბურჟუაზია ნათქვამი იგივე შეიძლება ითქვას გლეხკაცობაზედაც მხოლოდ ცოტა განსხვავებით. გლეხკაცობაც იყოფება ორ ნაწილად: ერთ ნაწილს ეკუთვნის პროლეტარიატის ტიპის გლეხები, მეორეს კი შეძლებული გლეხები. ჩვენ მიზანს შეადგენს, რაც შეიძლება ჩქარა მოხდეს გლეხების ამგვარი დანაწილება. ჩვენ უნდა შევითვინოთ შეგნება პროლეტარიატის ტიპის გლეხობაში, რომ მათი ინტერესები სრულიად ეთანხმებიან პარტიისათვის ინტერესებს და ამ გვარად შევეუბნოთ ისინი სოციალ-დემოკრატიულ წინააღმდეგობისათვის. ჩვენს ხელს შევეუშლით ამ გლეხკაცების დანაწილებას, თუ ყურადღების არ მივაქცევთ ამ გარემოებას და მივმართავთ ღონე პროპაგანდის და აგიტაციის დროს მთელ სოფლის მცხოვრებლებს განუყოფელად კლასობრივი ინტერესებისა.

რეაქციონერი დემოკრატია ჩვენი

იგივე მტერია სოფელში, როგორც ქალაქში. ზოგიერთს გონია, რომ „გლეხობა კავშირი“ შეადგენს გარდამავალ საფეხურს სოციალ-დემოკრატიისათვის, მაგრამ ეს დიდი შეცდომა არის. საშუალო და სხვილ გლეხს მარტო იმისთვისაც არ შეუძლია ძლევდეს სოციალ-დემოკრატიას, რომ ეს უკანასკნელი იბრძვის სიმუშაო დღის შესამოკლფლად და სამუშაო ქირის მოსამატებლად. ამით კი ის ხელს უწყობს სოფლის მუშების ქალაქებში გაქცევას და ეს გარემოება კი საზარალოა საშუალო და სხვილ გლეხობისათვის. სოციალური მოპირდაპირება თანდათან მწვავედება სოფელშიც — პროლეტარიატსა და მებრძოლ გლეხებს შორის.

რასაკვირველია, ეს გამწვავება უფრო ცხადია ემჩნევა სხვილ მეშაქლეკსა და მოქალაქე მუშებს შორის დამოკიდებულებაზე ვიდრე გლეხობაზე და მეშაქლეკებს შორის.

სხვილ მეშაქლეკის მეურნეობაში მოქირავე მუშა უფრო შესაძნეველია თამაშობს, ვიდრე გლეხის მეურნეობაში.

სხვილი მეშაქლეკისთვის ცხოვრებისათვის საჭირო საგნებზე ფასების აწევას მეტი მნიშვნელობა აქვს, ვიდრე გლეხებისთვის. გლეხი თავის ნაწარმობებს თვითონვე ხარჯავს და შემამუღე კი ყიდის. რაც უფრო ძვირად გაიყიდება, მით უფრო მოგებულა. მწარმოებელთა და მხმარებელთა შორის წინააღმდეგობა, რასაკვირველია, არ შეადგენს წინააღმდეგობას მუშებსა და მის ექსპლუატატორებს შორის. ეს არის წინააღმდეგობა მხოლოდ სოფელსა და ქალაქს შორის; მაგრამ ქალაქში ან უმთავრესად პროლეტარიატი ყველაზე უფრო მრავლრიცხოვანი, ყველაზე უფრო მებრძოლი და ბრძოლისათვის მომზადებული კლასია და ამიტომ სურსათის გამყიდველი ქალაქშია პირდაპირ ეჯახება თავის მოსისხლე მტერს, პროლეტარიატს. ამიტომ არ არის გასაკვირველი, რომ სხვილი მეშაქლეკი დღეს უფრო სხვა თვლით უყურებს მრეწველ მუშებს ვიდრე აქამდე უყურებდა. წინათ ის ყურადღებას არ აქცევდა მრეწველ კაპიტალისტებს და მუშებს შორის ბრძოლას, ხშირად კიდევაც უხაროდა მას ეს ბრძოლა და გულში ფიქრობდა, ახია შენზეო.

მაშინ პროლეტარიატი არ უდგამს გზაზე, არ ეღობებოდა წინ. მისი მტერი იყო კაპიტალისტი, რომელიც თხოულობდა მფარველობითი ბაჟებს იქ, სადაც სხვილ მეშაქლეკს ესაჭიროებოდა თავისუფალი ვაჭრობა. კაპიტალისტისთვის მიწის რენტა მოგების დამცირებას ნიშნავდა და ამიტომ ცდილობდა სხვილი მეშაქლეკისთვის გამოეგლიჯა ხელიდან უმაღლესი ადგილები ჯარსა და ბიუროკრატიულ მმართველობაში.

ეს უკმაყოფილო შეიცვალა: „მუშათა მოყვარე“ ბატონების დრომ ჩაილულის წყალი დალია. როგორც წვრილი ბურჟუაზია, ისე საშუალო და სხვილი გლეხკაცობა და აგრეთვე სხვილი მეშაქლეკი თანდათან უფრო ძლიერად იმსჯელებიან პროლეტარიატისადმი მძლავრებით.

ს. რ.

წვრილი რადიკალის მიზანთა
ბრძოლა
დემოკრატიისათვის
სოციალ-დემოკრატიისათვის
სოციალ-დემოკრატიისათვის
სოციალ-დემოკრატიისათვის

ლენინი გუბოვს ადგილი დაუთმოს ამ ბატარა წერილს თქვენს ს. დ. ფურცელში.
ორი თვის წინათ სამედიკატორ საპარტიოთ გაიჩა საქმე: პოდპოდოლუკა რუსადის და დურგალ ქოლი შეიღისა. მედიკატორებმა პირველად უწყვეტეს ვადასხადათ ქოლი შეიღის სასარგესლოთ 5 მ. 6 მ. 6 მ. (ეს ფურცელი ერგებოდა ქს. რამდენიმე კვირის ნამუშევარში). გადამწყვეტილება უნდა შესულიყო ყო ორი კვირის განმავლობაში. რუსადი პირველად ლუკა რუსადემ თანხმობა განაცხადა. — მაგრამ, ეს არ მოხდა. ორ თვეზედ მეტი გლეხის და მიცემის მაგიერად ლუკა რუსადე უარს ამბობს გადახდაზედ დურგალთა კავშირ და მათი ასისტანტის. ლოსაბერიძე ავალეს — გადაუხდოს ეს ფურცელი ბ. ქოლიაშვილს.

დათაიკა ნ. დოდოშვილი

ბ. რეაქციონერი

ამ დღეებში თქვენი გაზეთის ერთ ნომერში დაბეჭდილი იყო წერილი, რომელიც ხელს აწერდეს ქუთაისის გიმნაზიის შეგირდების მიერ ამორჩეული დელეგატები

როგორც წერილის შინაარსიდან ჩანს, თითქმის ყველა მასწავლებლებს ქუთაისის გიმნაზიის ყოფილან „გამყიდველი სულები“ და 3/4-ი ქაშაშუშები.

რადგანაც ამისთანა სასტიკი ბრალდება არაფრით არ იყო დამტკიცებული, პედაგოგურმა საბჭომ მოიწვია ბნინი დელეგატები და მოსთხოვა მათ პასუხი.

იმისდა მიუხედავად, რომ დღევანდელს ამ საქმის შესახებ დროს ვერაშა, არც ერთი მასწავლებელი მომხმანდა და არ წარმოგვიდგინა საბუთები იმ წერილის შესახებ, რომელიც მათ მიერ იყო ხელ მოწერილი.

ადამიანს შეიძლება ეფიქრა, რომ მათ არ უნდადოთ არავითარი პასუხის გაცემა „ადამიანთა გამყიდველ ბისათვის“, მაგრამ ამას ეწინააღმდეგება შემდეგი: ერთმა დელეგატთა განმა განაცხადა თავისი უწყალოდ ლემა იმ თავის ამხანაგზე, რომელიც მაქცა დაწერა ის ზემო აღნიშნულ წერილი გაზეთში, როდესაც მათთვის ამხანაგებისაგან არავითარ მინდობილება არა ქონდა; მეორემ განაცხადა, რომ მე არა მაქვს არავითარი საბუთი და ამიტომ უნდა ხელათ მიმაჩნია მოვიდე პედაგოგიურ საბჭოს კრებაზეო; მესამე შემოვიდა მასწავლებლების ოთახში, მარამ მხოლოდ, გვეყიდა წარმოგვის, „სკოლის გმირების“ ბილთები.

ამნაირად სასტიკად გალანძვლულ მასწავლებლებს, ქუთაისის გიმნაზიის, არ გახდნენ ღირსი მიეღო პასუხი ბ. დელეგატებისაგან არც დასახელეს, თუ ვინ არის „ადამიანთა გამყიდველი“ და „მუშები“ და არც წარმოუდგენია დასამტკიცებელი საბუთები.

იმედი მაქვს გაზეთის საშუალოდ გამცემს პასუხს, თუ პირდაპირ „მსდღე“ ამის მოხერხება; წინააღმდეგობაშია წვრილი ბ. დელეგატებისა, დაბეჭდილი სოც. დემოკრატიულ ფურცელში, უნდა ჩალოს სრულიად უსაფუძვლო წამებათ.

ბ. შუ.

რეაქციონერი - გამომცემი ბ. ლო